

[Per Federspiel.]
 tvivl om, at der i Europa på disse områder er både viden og talent, som fuldt ud står på højde med Amerika.

Men vi savner de produktionsmæssige og markedsmæssige muligheder, og det er vel forklaringen på, at der sker et dræn til Amerika af meget af det videnskabelige personale, som vi med store bekostninger uddanner her i Europa. Her vil samarbejds muligheder give os et grundlag for gennem bedre organiseret forskning og mere rationelt samordnet industriproduktion at standse denne aftapning af både administrativt og videnskabeligt talent, som vi har uddannet.

Når nu ministeren nævner, at vi i Danmark og for den sags skyld i Norden også har noget positivt at bidrage, må det vel være berettiget at spørge, hvad det egentlig er, ministeren tænker på. Vi må ikke glemme, at mens en britisk tilslutning til Det europæiske Fællesskab er et politisk spørgsmål af afgørende betydning, frembyder hverken Danmark eller de andre nordiske lande som helhed nogen tilsvarende interesse. Under forhandlingerne om Kennedyrunden, hvor det lykkedes at samle de nordiske lande om en fælles optræden, lagde vi jo fra vor side megen vægt på, at dette kunne lade sig gøre, og fremhævede navnlig, at vi var fællesmarkedets største kunde. Men det er vist endnu uklart, hvor meget indtryk disse betragtninger har gjort på vore forhandlingspartnere. Vi kan ikke vente, at selv et Norden, der optræder samlet, vil frembyde blot en brøkdæl af den interesse, som Storbritannien frembyder for de virkelige tilhængere af en udvidelse af den europæiske politik, og derfor er det ganske afgørende, hvordan vi fra vor side griber disse forhandlinger an.

I sine afsluttende bemærkninger gjorde ministeren det klart, at regeringens beslutning bygger på en erkendelse af det videre politiske sigte i den europæiske politik, og på det punkt er jeg ganske enig i de bemærkninger, hr. Per Hækkerup fremsatte.

Formanden: Må jeg anmode om mere ro derude i kulissen!

Per Federspiel: Men når det i denne forbindelse fra ministerens side fremhæves, at

det solide demokrati i England og i de skandinaviske lande kan tilføre Europatanken „vital energi“ — jeg citerer ordene, som de blev sagt — er jeg bange for, at ministeren er inde på en vurdering, der smager ikke så lidt af selvtfredighed. I hvert fald må vi ikke være blinde for, at en af de franske betæneligheder, der oftest er kommet til orde i forbindelse med en for stærk og for hurtig udvidelse af Fællesskabet, navnlig med optagelse af de angelsaksiske og de nordiske lande, netop er den, at der derved vil tilføres samarbejdet nye politiske tanker og traditioner, som kunne komme til at forvirre den harmoniske udvikling af Fællesskabet, som den hidtil har formet sig.

Det vil ikke virke helt overbevisende, at vi på den ene side accepterer Romtraktaten, og hvad der er sket i henhold til myndighedernes beslutninger — noget, der netop bygger på de seks landes nogenlunde ensartede politiske system — og samtidig tilbyder som vort eneste bidrag til Fællesskabet at give en politisk saltvandsindsprøjtning med tanker og demokratiske metoder, der er vokset frem af vor egen muld, og som måske ikke egner sig til umiddelbar omplantning. Derimod er det vel ikke usandsynligt, at vi kan tilføre Fællesskabet meget betydelig administrativt og organisationsmæssigt know-how, som ikke kolliderer med nogen politisk tradition. Jeg tænker her ikke mindst på landbrugets organisationsformer, som i hvert fald de fleste af de seks lande med stort held kunne tage lære af.

I sin redegørelse i går gjorde ministeren det ganske klart, at enhver tanke om brobygning mellem EFTA og EEC nu må betragtes som skrinnagt. Hvis man ser tilbage over de år, EFTA har virket, må man vel erkende — hvad jeg også forstår at ministeren er enig i — at politisk har EFTA været en fiasko. Det mål, man satte sig i 1960, nemlig at EFTA skulle være en slags brohoved, hvorfra man samlet kunne forhandle om en eller anden ordning med de seks, som skulle fjerne virkningerne af markedsdelingen i Europa, har jo vist sig at være ganske uden forbindelse med virkeligheden. Derimod kan det ikke bestrides — og her er jeg ganske enig med hr. Per Hækkerup — at EFTA naturligvis på det økonomiske område har haft gunstige virk-